BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL! In România 3 lei
In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

Nr. 84 Luni 27 Martie 1939
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Munca națională

Cu mult înainte ca problema proteguirii elementului etnic românesc în toate domeniile muncii, să fie discutată cu perseverența din ultimii ani, noi am tras concluzii prevestitoare și alarmante, izvorîte din cifrele statisticilor oficiale.

Am arătat necontenit, că bogăția unui stat național nu constă numai în averea brută ce se găsește pe solul acelei țări, ci și în partea cu care elementul autohton — — cel legat de pământ prin tradiție, cel care îl apără în caz de pericol — este răsplătit efectiv pentru munca sa, în partea de beneficii cuvenite și băștinașilor din roadele recoltate.

Cei cari au deținut în trecut frânele conducerii, drept scuză a lipsei de prevedere în ce privește invazia streinismului în t o a t e domeniile muncii productive, sfătuiau teoreticește și biurocratic pe români, să nu considere actul lor de naștere drept un izvor comod de privilegii, ceeace ar da străinilor impresia că românii n'ar putea trăi prin propriile lor mijloace, fără protecțiuni speciale.

Tari pe acest principiu elementar al întrecerii și al întâietății, cei cari aveau altă dată răspunderea nu au făcut nimic și au lăsat totul în voia... legilor firești ca într'un câmp deschis dat pradă tuturor curentelor și tuturor invaziilor.

Unde am ajuns se poate vedea din toate statisticile alarmante care arată disproporția tragică dintre români și străini, în industrie, în comerț, în finanțe, în profesiuni libere, pretutindeni.

Nu mai servă la nimic să aducem incriminări trecutului, cu atât mai puțin să ne lamentăm f ă r ă bărbăție, scrutând cu justificată teamă perspectivele viitorului. Ritmul nou care s'a impus vieții internaționale, orânduirile noi ce se încheagă, perspectivele ce se anunță pentru o intensificare a muncii productive trebuie să ne deschidă ochii și să ne determine să privim în față realitatea.

Trebue să fie înfiptă în mintea tuturor credința că nimic pozitiv nu se poate recolta fără muncă stăruitoare, fără punctualitate, fără seriozitate. Trebue să privim cu atenție metodele de lucru ale celor ce au înlăturat pe români dela culesul roadelor, să ne debarasăm de defectele cari ne-au copleșit până ieri și să pornim la lucru mânați de lozinca „Ajută-te și Dumnezeu te va ajuta".

Să luăm dela alții exemplul citat de nenumărate ori și să instaurăm o solidaritate românească, oficială și particulară, spre a da sforțărilor individuale un îndemn în plus pe calea reușitei.

Numai cu hărnicie, pricepere, perseverență și corectitudine, părăsind mirajul himeric al „loviturilor", românii vor putea să ocupe locurile de muncă ce li se cuvin în primul rând lor, în țara lor, dar de nu vom ține seama de aceste comandamente și de nu ne vom simți strâns uniți, unul lângă altul, un alt străin va lua locul străinului îndepărtat, astfel că nici o îmbunătățire nu se va produce în starea materială a elementului autohton.

Trebue să ne infiltrăm în suflete convingerea adâncă, privind cele ce se petrec în jurul nostru, că sforțările fiecăruia dintre autohtoni, meritele, reușita și izbânda lor, constituesc un adaos la progresul entității naționale, la propășirea națiunei ce formează postamentul țării pe care cu toții o dorim mare, puternică, mândră, liberă.

E timpul să ne dăm seama cât de gravă e problema la această răscruce a Istoriei.

SPĂLĂTOREASĂ — LUCHIAN

INTRE SÂRBI ȘI CROAȚI

Se știe că, din punctul de vedere al originei etnice și al limbei, între sârbi și croați nu există vreo deosebire. Și unii și ceilalți aparțin aceleeași ramuri slave și vorbesc aceeaș limbă. E drept că în graiul vorbit se constată unele deosebiri, dar care sunt așa de mici și neinsemnate, că nu strică întru nimic unitatea desăvârșită a limbei. Ca să întrebuințăm un termen de comparație, am putea spune că între graiul croat nu există deosebiri mai mari decât deosebirile dintre graiul din Muntenia și cel din Moldova. Ba chiar în limba scrisă, aceste deosebiri încetează. Aci, toată deosebirea stă în faptul că sârbii, fiind slavi ortodoxi, întrebuințează în scrisul lor alfabetul chirilic, pe când croații fiind slavi catolici, întrebuințează în scrisul lor alfabetul latin. Insă, precum am spus, limba este aceiași.

Așa fiind, nu poate fi la dânșii vorba de o politică de desnaționalizare a unora în dauna celorlalți.

In ce privește situația, pe care sârbii și croații o ocupă în mod oficial, trebuie pomenit că prin anexarea Croației și a celorlalte provincii ce intrau în alcătuirea defunctei monarhii austro-ungare, Serbia și-a schimbat denumirea în „Regatul sârbilor, croaților și slovenilor".

Așa dar, din punctul de vedere formal, croații au fost puși încă dela început pe un picior de egalitate cu sârbii.

Totuși, între acești doi frați — frați de sânge și de limbă, — au fost mici frictiuni. Una din cauze trebue căutată în trecutul lor, trecut care a contribuit la crearea unei mentalități și la formarea unei educații politice diferite. Veacuri dearândul sârbii au împărtășit soarta diferitelor elemente etnice ce intrau — ca supuse — în alcătuirea fostului imperiu germanic și — mai târziu — a fostei Austro-Ungarii.

Apoi, faptul de a fi aparținut Bisericii romano-catolice a avut ca urmare că poporul croat și-a format spiritul și cultura sub influența culturală și religioasă a occidentului catolic.

Toate aceste împrejurări au făcut ca două popoare, care, judecând după etnică și după limbă, nu sunt decât două fracțiuni ale unuia și aceluiaș popor, să aibă în chestiunile ce-i privesc, puncte de vedere uneori deosebite.

Deocamdată trebuie relevat ca un sentiment de mulțumire că raporturile i n t r e sârbi și croați evoluiază în condițiuni de natură a contribui la consolidarea istorică a Iugoslaviei. Actualul guvern dela Belgrad are doar ca punct principal al programului său o împăcare reală și sinceră a sârbilor cu croații.

La rândul său, d. dr. Macek, șeful politic al partidului croat, a făcut acum două zile declarațiuni, cari netezesc drumul spre împăcare și spre stabilirea unor relațiuni de definitivă bună înțelegere.

A făcut anume două declarații de principiu: croații sunt credincioși actualei dinastii și sunt pentru menținerea unității naționale și teritoriale a statului iugoslav.

Fiind de acord asupra acestor puncte cardinale, înțelegerea dintre cele două popoare va fi, de sigur, mai ușoară.

N. BATZARIA

UN NOU PLAN FINANCIAR GERMAN

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 24 Martie. — **Guvernul german a anunțat un nou plan financiar.**

Acest plan prevede, printre altele, introducerea de bonuri de impozite de două categorii: cele de prima categorie vor fi primite în plată după șapte luni dela emitere. Cele de categoria a doua vor fi achitate după 37 luni, cu un surplus de 13 la sută.

In general, aceste bonuri de impozite vor trebui să fie primite în plată la achitarea comenzilor date de autoritățile publice. La achitarea acestor comenzi, plata se va face cu 60 la sută numerar și 40 la sută în bonuri de impozite și anume câte 20 la sută din fiecare categorie de bonuri de impozite. Interesant este faptul că nu se fixează o limită în cadrul căreia autoritățile urmează să emită aceste bonuri de impozit. Cercurile competente explică acest fapt prin aceea că s'a evitat în mod intenționat de a se fixa o limită, spre a se putea constata mai întâi valoarea totală pentru care trebue emise aceste bonuri. Mai departe, se arată că acest plan financiar, care pășește pe noui căi, a fost impus de necesitățile financiare ale Germaniei. Acestea erau destul de mari și au crescut în urma evenimentelor politice din ultimele luni, prin încorporarea de noui teritorii la Reich. In acelaș timp, noul plan financiar dă posibilitatea să se evite pe viitor lansarea de împrumuturi interne. In acest mod, se evită și creșterea sarcinelor statului, întrucât pentru împrumuturi interne ar fi trebuit să se plătească dobânzi.

Spre a se evita o scădere a veniturilor statului prin lipsa încasării de impozite, din cauza noilor bonuri emise, planul financiar prevede introducerea unui nou impozit, pentru veniturile mai mari decât cele din anul trecut. Astfel, toți cetățenii cari vor realiza un venit mai mare decât cel din anul trecut vor trebui să plătească un impozit de 30 la sută din surplusul venitului.

Se prevăd însă și unele excepții.

Cercurile competente resping în mod categoric presupunerile că noul plan financiar ar avea tendințe inflaționiste.

Grav accident provocat de explozia unei grenade

Copenhaga, 24 (Radio-Central). — **Pe poligonul de tragere al artileriei din Hagersleiben s'a produs o nenorocire.**

Mai mulți subofițeri, făceau exerciții cu aruncătoare de grenade. O grenadă a scăpat unui subofițer din mână și a explodat. Un subofițer a fost ucis, iar patru soldați grav răniți.

xXO●OXx

Limitarea rezervelor la casa de pensii a Statelor-Unite

Washington, 24 (Rador). — *Vorbind reprezentanților presei, președintele Roosevelt și-a exprimat dorința de a limita la aproximativ trei miliarde dolari rezervele acumulate la Casa de pensii.*

Până acum legea nu fixa nici o limită și pe baza vărsămintelor făcute experții calculează că în cursul viitorilor 20 de ani sumele astfel acumulate la Casa de pensii ar putea ajunge până la 40 miliarde dolari, — sumă suficientă pentru a plăti întreaga datorie publică de astăzi.

xXO■OXx

20 de lucrători ingropați de o avalanșă

Toulouse, 24 (Rador). — **In apropiere de lacul Isour, o avalanșă care se rostogolea de la o înălțime de 1.600 metri, a îngropat vreo 20 de lucrători cari construiau o cabană de lemn.**

Până seara, niciunul dintre cei acoperiți de avalanșă nu fusese salvat.

Indoitul aspect al vizitei d-lui Lebrun la Londra

Vizita Președintelui Republicei franceze, la Londra, s'a încheiat eri. Ea s'a desfășurat în cadrul protocolar care fusese stabilit de mai înainte și a fost prilejul unei sincere și calde manifestațiuni de prietenie a poporului englez pentru Franța și președintele ei.

Atunci când această vizită a fost hotărîtă, ca răspuns la vizita M. S. Regelui Marei Britanii, nu se putea de sigur prevedea că tensiunea internațională avea să fie atât de gravă și că împrejurările în care a trebuit să se desfășoare întrevederea între cei doi șefi de stat vor transforma caracterul de curtoazie și de manifestare de prietenie reciprocă al vizitei, într'unul aproape exclusiv politic.

Iată deci, opinia publică de pretutindeni a urmărit cu mai puțin interes desfășurarea programului stabilit de protocolul britanic și a dat toată atențiunea conferințelor politice care au avut loc în aceste trei zile, cât a durat vizita d-lui Lebrun.

Aceasta explică importanța deosebită ce s'a dat de cercurile politice și diplomatice internaționale care au urmărit cu cel mai mare interes dezvoltarea negocierilor dintre conducătorii politicei externe ai celor două țări, negocieri cărora întrevederea între cei doi șefi de stat le-a imprimat un caracter solemn.

Din punct de vedere al raporturilor dintre Franța și Anglia este evident că primirea călduroasă ce s'a făcut de populația engleză și de oficialitate a dovedit cât de strânsă este prietenia franco-britanică.

Dar, nu e mai puțin adevărat că rezultatele obținute în urma negocierilor ce s'au urmat, au dat, din punct de vedere politic și militar, o bază mai largă, mai solidă și mai precisă raporturilor franco-britanice pe plan internațional.

Evenimentele grave care au tulburat atât de profund ordinea europeană, posibilitatea sau teama ca asemenea evenimente să nu se mai repete, au determinat acțiunea concertată f r a n c o-engleză pentru a ajunge la o coaliție de state care să-și garanteze reciproc securitatea. Inițiativa a fost a Marei Britanii. Dar pentru ca această inițiativă să aibă mai multe șanse de succes, s'a stabilit întâi între Franța și Anglia o solidaritate de obligațiuni cu caracter politic și militar, menite să le asigure securitatea. Credința conducătorilor britanici este că pe această bază se poate dezvolta vechiul principiu al securității colective, limitat deocamdată numai la unele puteri.

Această activitate diplomatică, a cărei importanță trebue d e s i g u r subliniată, a făcut ca vizita d-lui Lebrun să atragă atențiunea tutulor cercurilor politice și diplomatice, nu numai prin importanța ei ca manifestare de prietenie sinceră și temeinică între cele două țări, dar și prin importanța deosebită a urmărilor pe care le va putea avea via activitate diplomatică ce s'a urmat concomitent cu desfășurarea programului protocolar al vizitei.

D. Svetkovici va invita pe d. Macek să intre în guvern

Belgrad, 24 (Telegramă particulară). — Cercurile informate din capitala Iugoslaviei cred a ști că primul ministru Svetkovici se va duce Duminică la Zagreb, spre a se întâlni cu d-rul Macek, șeful partidului țărănist croat.

Cercurile apropiate guvernului iugoslav, cred că d. Svetkovici va invita pe d. Macek să intre în guvern, oferind croaților patru portofolii.

xXO■OXx

FILME

— Ești acuzat că ai fabricat bani falsi.

— Nu recunosc faptul ce mi se impută.

— Ce meserie ai?

— Desenator de miniaturi.

— Și în loc de tablouri lucrezi bancnote.

— O să vă explic eu, interv ine apărătorul.

— D. procuror are cuvântul.

— Onorat tribunal, rechizitoriul meu va fi scurt, întrucât îl va completa cazierul inculpatului. Recidivist în falsificări de bani, peste zece ani i_a petrecut în pușcărie.

— Așa petrecere să aibă dușmanii mei! exclamă cel din boxă.

Președintele stopează ilaritatea din sală făcând un semn elegant avocatului să vorbea_scă.

— Domnilor judecători, fizionomia morală a clientului meu nu seamănă cu cea descrisă de ministerul public pe cât de sumar pe atât de sever. Zece ani de închisoare în viața unui om cu părul alb nu însemnează un pasiv prea încărcat. Soarta este mamă vitregă cu mulți copii ai ei, iar societatea n'o înlocuie_ște cu oblăduirea datorită victimelor fatalității.

— Veniți la chestiune.

— Tocmai mă pregăteam. In primul rând, cer achitarea, de oarece nu există dovada vinovăției, măturisirea dela primele cercetări fiind retractată aci, la lumina zilei. Al doilea, dacă, prin imposibil, onorata instanță nu va merge în sensul unic al convingerii mele, solicit achitarea pe temeiul doctrinei și jurisprudenței unanime, că nu există infracțiunea de falsificări de bani, când ei sunt atât de grosolan lucrați, încât nimeni n'ar putea fi amăgit să-i primească. Vă rog să priviți corpul delict, bancnotele de la pagina 101 verso, și veți constata imediat veracitatea absolută a acestor considerațiuni.

După ce examinează cu atenție piesele din dosar și se consultă cu judecătorul, președintele întreabă:

— Alte concluziuni mai aveți? Pentrucă, în ce privește hârtiile la cari vă referiți, noi le-am fi primit dacă ni_ar fi fost date la plata lefii....

Apărarea nu mai are nimic de adăogat, iar inculpatul suspină adânc.

DON JOSÉ

ANIVERSAREA INDEPENDENȚEI GRECEI

Aliata noastră Grecia serbează astăzi aniversarea independenței ei.

Sărbătoarea națională a poporului aliat și amic are, în împrejurările internaționale de astăzi, un caracter deosebit care depășește pe acela obicinuit al sărbătorilor naționale în timpuri normale și liniștite.

Astăzi popoarele găsesc în aniversarea independenței lor, nu numai un prilej de a-și exprima recunoștința față de generațiile care au cucerit-o și au asigurat-o dar și îndemnul de a manifesta prin solidaritate și hotărire, voința nestrămutată de a apăra această independență cu orice sacrificii.

Poporul român, hotărît, la rândul lui să-și apere fără șovăire integritatea teritorială și independența lui în toate domeniile, așa cum îi dictează conștiința și demnitatea lui de popor liber, își îndreaptă sentimentele de prietenească simpatie către poporul grec, în această zi în care este sărbătorită independența statului grec.

„Nici unul din drepturile noastre, — nici o brazdă din pământul nostru" e hotărârea Franței

Inapoerea d-lui Lebrun la Paris. — Mareșalul Petain nu primește să candideze la prezidență. — Consiliul de miniștri de Luni. — D. Daladier va arăta care e poziția Franței și atitudinea franco-britanică

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Paris, 24. — **D. Albert Lebrun s'a înapoiat astăzi la Paris în mijlocul aclamațiilor unei imense mulțimi. Campania prezidențială se deschide astfel sub auspiciile acestor aclamațiuni. Dar va fi oare d. Lebrun candidat? Toată lumea continuă s'o afirme. In orice caz mareșalul Pétain a refuzat categoric toate ofertele de candidatură ce i s'au făcut.**

„Dacă e nevoe — a spus mareșalul — voi face să se afișeze în culoarele palatului dela Versailles că nu sunt candidat".

Imediat după înapoerea d-lor Lebrun și Bonnet, d. Daladier a fost pus în curent cu starea actuală a negocierilor cu Marea Britanie.

Un consiliu de miniștri se va ține Luni. Se va discuta în acest consiliu asupra metodei ce va trebui să fie urmată spre a se răspunde progreselor Germaniei în Europa.

De altă parte d. Daladier va pronunța în primele zile ale săptămânei viitoare un discurs, care va fi radiodifuzat, asupra situației internaționale.

Președintele de consiliu va arăta care este poziția Franței, după evenimentele din Europa Centrală, după ocuparea Memelului și după discursurile Regelui Italiei și al d-lui Mussolini.

E într'adevăr vorba să se arate ce sistem de securitate înțeleg Anglia și Franța să substitue aceluia dela Munchen.

E vorba să se arate ce atitudine comună va fi adoptată împotriva expansiunei germane și, în fine, care va fi atitudinea comună franco-britanică, față de Italia.

*

In ce privește intențiile Germaniei, cei mai optimiști nu cred decât într'o oprire de scurtă durată.

In ce privește Italia poziția Franței rămâne definitivă în această frază a d-lui Louis Marin:

„Nici unul din drepturile noastre — nici o brazdă din pământul nostru".

RENÉ SAIVE

M. S. Regele George al Angliei și d. Albert Lebrun Președintele Franței pe străzile Londrei

Citiți la Ultima Oră:

Cum comentează presa germană acordul economic româno-german

Un adevărat război în miniatură

New-York, 24 (Rador). — **Se anunță din localitatea Cody (Wyoming) că în văile munților din acea regiune a isbucnit un adevărat război în miniatură.**

Un braconier numit Durand, scăpat din închisoare după ce ucisese doi gardieni, a intrat într'o fermă izolată, de unde s'a aprovizionat cu alimente, arme și muniții. Fugarul s'a ascuns apoi în fundul unei prăpastii, în spatele unor blocuri de stâncă, la adăpostul unei coaste verticale de munte.

In acest ascunziș, el a rezistat timp de trei zile unui număr de 100 de polițiști. In timpul luptei, doi dintre aceștia au fost omoriți.

In cele din urmă, poliția a făcut apel la o companie din garda națională. Aceasta a sosit, aducând un tun și o aruncătoare de mine.

Soldații au luat cu asalt vizuina bandidului, dar acesta fugise în timpul nopții, escaladând panta abruptă a muntelui.

Urmărirea continuă. Domneste teama însă că Durand va sta ascuns în munți luni de zile, hrănindu-se cu vânat și că va săvârși alte acte de banditism.